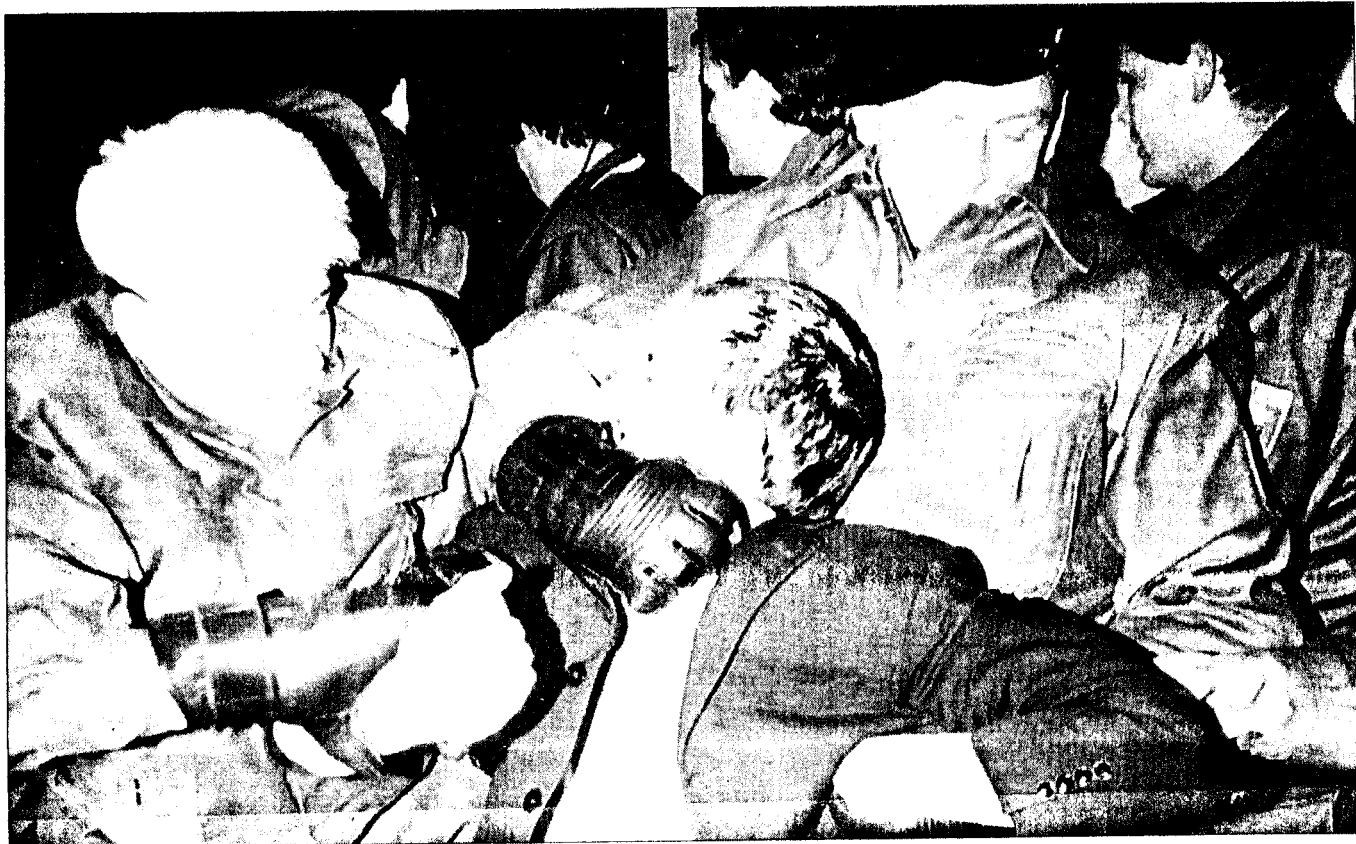

STRID OM INSKRIPSJON: Den nye inskripsjonen på nasjonalmonumentet i Berlin avfødte i går heftige protester fra den såkalte «Auschwitz-komiteen». Politiet bar til slutt demonstrantene vekk. Foto: SCANFOTO/REUTER

Strid om tysk minnesmerke

Politiet må slå en jernring rundt det tyske nasjonalmonumentet som søndag skal innvies i Berlin.

Aftenpostens korrespondent
HALVOR HEGTUN

Berlin. Demonstranter okkuperte i går «Neue Wache» – den berømte minnepaviljongen på paradegaten Unter den Linden som i DDR-tiden ble bevoktet av soldater i hancemarsj. Paviljongen er bygget om og skal søndag innvies som Tysklands sentrale sted for minnestunder og kransenedleggelse. Politiet er forberedt på mer bråk.

Demonstrantene slo til på den vanskelige årssdagen for Berlinmurens fall i 1989, Hitlerseidommets fall i 1918, Hitlers kuppforsøk i 1923 og Krystallnatten i 1938, da 267

synagoger ble odelagt og 30 000 jøder arrestert. «Tyske gjerningsmenn er ikke ofre», sto det på en av demonstrantenes plakater. Etter to timer gikk politiet til aksjon med skjærebrennere og fjernet ungdommene som hadde lenket seg fast til inngangsportalen.

Ny tekst

I DDR-tiden brant en evig ild i Neue Wache. På veggene sto det inngravert med store bokstaver: «Til minne om ofre for fascismen og militarismen». Nå strides det om den nye teksten som er mer generell: «Til minne om ofre for krig og voldsherredømme».

Jødene i Tyskland har advart mot at teksten kan bli oppfattet som en relativisering av nazistenes forbrytelser. Og mange østtyskere vil ikke ha noe av at Honeckers stat skal skjæ-

res over samme kam som Hitlers.

Myndighetene er kommet klagerne i møte med en metallplate der man lister opp de gruppene som særlig har vært ofre for krig og voldsherredømme – blant andre jøder, sigøynere og homofile. Men Jerzy Kanak, leder for det jødiske samfunn i Berlin, har gitt beskjed om at han ikke vil delta på søndagens innvielse fordi den nye teksten ikke skiller klart nok «mellem ofre og gjerningsmenn».

– Påstanden om at ofre og gjerningsmenn blir side- stillt, mangler ethvert grunnlag, sa en talsmann for forbundskansler Helmut Kohls kontor i går. Han poengterte at regjeringen også har bevilget penger til et eget monument som skal reises i Berlin til minne om utryddelsen av seks millioner jøder i Europa.

«KRYSTALLNATTEN»: 55-årsdagen for «krystallnatten» ble i går minnet i stilhet på den jødiske kirkegården i Weissensee i Berlin.

Foto: SCANFOTO/REUTER